

Ewald Danel

“Svatováclavský hudební festival” vznikl z iniciativy hudebníků, umělců, hudebních teoretiků a milovníků hudby, mezi které patří např. Eva Dřízgová-Jirušová (umělecká ředitelka festivalu), Karel Haruda (výkonný ředitel), Igor Františák (předseda občanského sdružení), Alfred Strejček, Štěpán Rak, Ivo Stolařík a řada dalších. Tento výjimečný duchovní festival probíhající v celém Moravskoslezském kraji má za sebou již tři úspěšné ročníky.

V letošním roce vystoupí na festivalu z českých umělců např.: Marek Eben recitace, Schola Gregoriana Pragensis s uměleckým vedoucím Davidem Ebenem, Eva Dřízgová-Jirušová, Pavel Haas Quartet, violoncellista Jiří Bárta, Štěpán Rak - kytara, Alfred Strejček - recitace, Musica Florea s Markem Štrynclem nebo Janáčkova filharmonie Ostrava a Český filharmonický sbor pod taktovkou Jakuba Hruší.

Ze zahraničních účinkujících:

vynikající Slovenský komorní orchestr Bohdana Warchala, anglický soubor specializující se na dobovou interpretaci staré hudby - Florilegium s uměleckým vedoucím Ashley Solomonem a bolívijským sólistou Henry Villca (tenor), vynikající komorní soubor Flautando Köln z Německa.

Štěpán Rak a Alfred Strejček v programu “Vivat Carolus Quartus”

NÁŠ TIP: SVATOVÁCLAVSKÝ HUDEBNÍ FESTIVAL 28. září - 28. října 2007

Již počtvrté přátelé hudby a koncertů SHF prozáří světlem sakrálních prostorů v chrámech, kostelech i kaplích, svou jedinečností duchovní a zvukovou. Stále více nás přesvědčujete svou účastí na těchto koncertech o nutnosti realizovat festival na různých místech i mimo město, neboť dramaturgie citlivě zasahuje i do oblastí, které mají harmonicky splývat s duchovní kulturou.

Získáváme nezastupitelný dojem a žasnoutí nad splynutím ducha s fenoménem hudby, její bohaté proměnlivosti, síly, energie a barvy. Právě tyto komponenty vám mohou umocnit toliko duchovní prostor vertikality se svým sfumatem a členitostí prostoru s tajemným akustickým obrazem zvuku. Jsme schopni vnímat hlubiny záchvěvů i mocná souznění nástrojových i vokálních barev se sólisty a tak s echem chrámů dojít ke katarzi a kontemplaci ke kořenům tvoření krásy hudby i jejímu čaromocnému pochopení.

malíř Karel Haruda

Komorní soubor Flautando Köln z Německa

Vyvrcholením festivalu ve velkolepém mezinárodním projektu: J. S. Bach Matthäus - Passion (Matoušovy pašije) BWV 244, Collegium 1704, Collegium Vocale 1704, Václav Luks dirigent, Eric Stoklassa evangelista (Německo). *Podrobný program viz str. 9*

Doprovodný program: Historie Svatováclavského hudebního festivalu ve fotografiích Ivana Korče (25. září - 25. října 2007) - Foyer divadla A. Dvořáka

Florilegium

Nad festivalem převzali záštitu:

Ing. Petr Kajnar - primátor města Ostravy

Ing. Evžen Tošenovský - hejtmán Moravskoslezského kraje

Mons. František Václav Lobkowicz, O. Praem. - sídelní biskup ostravsko opavské diecéze

ThMgr. Vladislav Volný - emeritní biskup Slezské církve evangelické a.v.

Mgr. Stanislav Piętak, PhD. - biskup Slezské církve evangelické a.v.

A je to..., vážení rekreační rekreanti!

Kdo by je neznal - Pata a Mata - dva nadšené kutily, kteří hravě vytapetují pokoj, opraví neopravitelné, zazdí nezazděné, a s pocitem skvěle vykonané práce se bez ohledu na šrámy a utržená zranění následně vrhají do dalších a dalších dobrodružství

v podobě nových pracovních výkonů...

Kdo by je neznal - rekreační stavebníky, sezónní domácí kutily, kteří nepoučení loňskou prázdninovou sezónou a víkendovým „aktivním odpočinkem“ pravidelně namoženým svalstvem - se během léta vrhají střemhlav do oprav a rekonstrukcí svých realit. A tak budují, přestavují, renovují, zateplují, ale i okopávají, sečou, zavaňují a pečou, seč jim síly a tablety od bolesti stačí.

Po aktivně prožité dovolené tak současní Patové a Matové navštěvují své praktické lékaře s tím, že mohou být živým exemplářem pro výuku budoucích lékařů, sester i rehabilitačních pracovníků (ale i pojišťovacích poradců). Spolu s nimi je možné přehled víkendových a sezónních úrazů ovšem demonstrovat také na rekreačních sportovcích a zatvrzelých workoholicích, kteří byli rodinou přinuceni odpočívat.

Zatímco přepracovaný workoholik se zbaven telefonu a počítače „pouze“ zhroutl a pocítí naplno všechny prací odsunutě a zanedbané neduhy, počínaje žaludečními vředy a nezaplombovaným zubem konče, to takový rekreační sportovec předvádí v lékařské ordinaci svou újmu mnohdy krvavou. Kromě běžných zlomenin a popálenin jsou to vážné úrazy cyklistů, způsobené pády z kola, ale i záněty ledvin, spálená záda, vyhozená ramena a krvavé mozoly začínajících nadšených vodáků.

Pokud vás právě napadlo, že jsem zapomněl na houbaře a horské výletníky, věřte, že nezapomněl. Jen mám pocit, že se jim sdělovací prostředky věnují častěji, a tak veřejnost informují nejen o nezapomenutelných zážitcích a úctyhodných úlovcích, ale i o počtu otrávených houbařů a promrzlých výletníků, kteří přežili jen díky skvělé odbornosti a profesionalitě kolegů záchranářů.

Neobvykle kuriózní záchrannou akci například absolvovali v polovině července hasiči v Uherském Hradišti. Po tíšňové výzvě vyjeli k nehodě, na jejímž konci skončil muž ve křoví tak nešťastně zachycen, že se nemohl pohnout a dostat ven bez cizí pomoci. Šedesátiletý cyklista havaroval na jízdním kole. Následně se skutálel ze strmého svahu náspu asi tři metry pod silnici, kde zůstal ve velkém trněném porostu ostružiní a divokých růží. „Hasiči na místě čelili neuvěřitelné scéně, kdy sténající muž byl v kozelci hlavou dolů a nohama nahoru ven z trní.

Jeho vyproštění běžnou cestou nebylo možné a trní povolilo až za použití vyprošťovacích nůžek, seker a nožů. Senior byl postupně vystříhán, uvolněn ze sevření trněné pasti a vytažen ven na cestu,“ uvedl pro média mluvčí zlínských hasičů Ivo Mitáček.

Marná sláva, člověk se učí celý život pracovat, sportovat i aktivně odpočívat...A důvod je prostý. I na tom zmíněném příkladu Pata a Mata je krásné vidět, že když už člověk něco dělá, tak jen s pouhým nadšením nevystačí...

MUDr. Hugo Příbyl, Ph.D.

Pod Vinnou horou

*Za městem trousí se chatky a zahrady,
nad nimi zvlněná hůrka se vypíná,
v dávnu ji brázdily zlaté vinohrady,
název Vinná hora dnes to připomíná.*

*Listnatá úbočí a stinné doubravy
barví se do tónů všech ročních období,
úpatí lemuje říčky proud bublavý,
olšovi a vrby jeho břehy zdobí.*

*Tam pod Vinnou horou se vlahá lučina
s rákosím a bujným porostem prolíná.
Ptákům bývá skrýš, jim bezpečí dává,
opeřenců malých domovem se stává.*

*Tam pod Vinnou horou v líbezném zelení
skví se barvou slunce pohledné stavení.
Okna pohledem muškátů dívají se do kraje
kdože dny své prožívá tu? Či tu asi domov je ?*

*Těch, jimž čas, druh neoblomný,
ve vlas vdechl stříbro své
a síl zbyl jen uzlík skromný,
vzaly je dny minulé.*

*Stejně jak ptáci v té lučině blízké,
našli i oni zde domov a bezpečí
i vlídný úsměv, teplé slovo lidské,
lásku, co nejedno trápení vyléčí.*

*Podzim, ač časem je chladu a tesknění,
i jeseň života nejíná bývá,
pod Vinnou horou, v tom pohledném stavení
láska jak plamének srdce zahřívá.*

Autor: A. Vitásková - obyvatelka Domova důchodců v Hlučíně

Zpravodaj SeniorTip vychází za podpory těchto institucí:

Město Ostrava

Slezské dny - Dolní Lomná

Ve dnech 8.-9. září pořádala Matice slezská v Dolní Lomné tradiční Slezské dny v Národopisném areálu v Dolní Lomné, letos pod záštitou ministra kultury Václava Jehličky a poslance Jiřího Carbola. V sobotním programu od 15 hod. se představili naše i zahraniční soubory, např. soubor Hlubina, který v letošním roce oslaví 60 let.

Ze zahraničních souborů to byli např. soubor Aristotelis z Řecka, temperamentní soubor Pántlika z Maďarska, který předvedl tradiční čardáše nebo soubor Povážan ze Slovenska. Program jako obvykle končil lidovou veselící se slováckou dechovkou Straňanka. Na pódiu Křínov a na Lomňance se návštěvníci bavili se skupinou Blaf. Nové pódium Mira k večeru ožilo cimbálovkami a navázalo tak na tradici muzicírování pod širým nebem.

I neděle stála zato. Od 10 hodin přivítala návštěvníky na Křínově Straňanka hodinovým koncertem. Od 10 hodin rovněž začal program i na pódiu Lomňanka vystoupením souboru Vrtek z Opavy.

Tím nejmilejším byl ale pořad "Na louce", kde se představily dětské soubory - Malý Mionší, Čučoriedky, Olšíňka, Úsměv, Lipka a Holúbek. Po průvodu krojovaných skupin ve 13 hod. následoval hlavní pořad autorky Jaroslavy Polákové s názvem: „U nás doma - v Evropě“, kde vystoupily jak soubory ze zahraničí - již zmíněný Aristotelis z Řecka, Pántlika z Maďarska a slovenský soubor Drevár, tak domácí soubory Vrtek a Bledowianie.

▲ Program pokračoval až do odpoledních hodin v koncipovaných pořadech.

Mezi tradiční doprovodné akce patřil v sobotu dálkový pochod Mánesovou stezkou, který odstartoval ze Stříteže, Třince, Návsí, Mostů u Jablunkova a slovenské Čadce. Výstavu na staré pile letos připravil pan Žabka z Fryštátské galerie v Karviné a představil obrazy a keramiku umělců Těšínského Slezska.

Nedílnou součástí Slezských dnů je tradičně tzv. Slezský krmáš. Mohli jsme ochutnat tradiční místní speciality, mezi nimiž nechyběly bramborové placky, jelito se zelím a mnoho jiných lahůdek.

Festival se konal za podpory Ministerstva kultury ČR a Moravsko-slezského kraje.

Kyvadlová doprava byla zajištěna autobusy od vlakové stanice ČD Návsí k Národopisnému areálu a zpět.

▲ Příznivce folklóru svým vystoupením potěšilo mnoho souborů. A bylo na co se dívat...

Náš časopis vychází v až polovině září a proto přináší informace zprostředkovaně. Ale je dobré si už dnes poznamenat, že Slezské dny se budou konat i příští rok, opět začátkem měsíce září. Opravdu si je nenechtejte ujít. Přesné datum konání najdete zcela jistě ve sdělovacích prostředcích nebo na internetu www.pomezi.wz.cz

Třebovický koláč - 14. - 16. září 2007

Už tři úspěšné ročníky má za sebou tato podzimní slavnost. Bylo toho hodně co vše se do koláče vlezlo při minulých ročnících.

Ajak to vlastně všechno začalo?

Slezský soubor Heleny Salichové (www.sshs.cz), též nazýván Salichovci, je aktivním seskupením lidí, kteří během celého roku mají velmi pestrý program. Pořádají vlastní koncerty, bály a účastní se mnoha folklórních festivalů doma i v zahraničí. Dá se říci, že se jedná o zdařilé akce, ať už po stránce úžasné atmosféry, kterou vytváří diváci, tak po stránce organizační. Přesto všechno jim stále něco chybělo. To něco jim nedalo spát. To něco je spojovalo. To něco...

... a zrodil se nápad – uspořádat TŘEBOVICKÝ KOLÁČ.

Proč být jednostranně zaměřeni na folklór, když i nálady a chutě jsou různorodé a mnohdy mají stejný základ - bezva partu. Když se do této myšlenkové alchymie přidal kus každého Salicha nezbylo manželům Šarce a Tomáši Vojtkulákovým než zorganizovat podzimní slavnost Třebovický koláč.

Proč koláč? Jednoduše proto, že může obsahovat různé náplně dle chuti.

Čím ho plní? Folklorem, folkem, country, bluegrassem, a kdo ví čím ještě.

Proč Třebovice? Na tuto otázku si musí najít odpověď každý sám.

Přijďte se podívat a ochutnat z hudebního a tanečního koláče, který letos pro Vás „napekli“ v areálu Třebovického parku v Ostravě

Začátek programu:

pátek - 17:30 hodin

sobota a neděle - 14 hodin.

Možnosti hromadné dopravy:

Autobusová zastávka - U pošty (přímo u Třebovického parku) - linky 39 a 51
Tramvajová zastávka - Třebovická (cca 10 minut pěšky) - tramvaje č. 3,4,7,8,9,17

Doklady Ostravou

V tomto čísle dostává v našem seriálu prostor dáma, která v Ostravě pracuje na velmi významném postu, přestože je seniorského věku a vloni oslavila velmi významné životní jubileum.

Doc. PhDr. Eva Mrháčová, CSc., - děkanka Filozofické fakulty Ostravské univerzity

Od poloviny července užívá zasloužené vysokoškolské prázdniny, a tak ji navštěvuji v jejím útulném bytě téměř na okraji Havířova. Na stole jsou připravené publikace, které Eva napsala a okolo jsou rozloženy sbírky minerálů (bude o nich řeč). Manžel, rovněž kantor, odjel sám na dovolenou, protože někdo přece musí hlídat staříčkého a nemocného pejska Tristana. A aby paní docentka měla ještě nějakou starost, tak krátce přede mnou odcupitala s maminkou na procházku pravnučka, o kterou se teď paní Eva také tak trochu stará.

Ovšem Havířov nebo Ostrava nebyly městy Vašich začátků...

Jsem rodačka z Hranic na Moravě a mé dětství poznamenala hudba a zpěv, tatínek byl jejím horlivým propagátorem, však také co jiného se dalo dělat za války, než právě tato kultura.

Po roce 1945 jsme se odstěhovali do Opavy, tam už jsem chodila do gymnázia, kde učili m.j. dva profesori, kteří mne ovlivnili na celý život - češtinář Vrla (později učil v Ostravě) a ruštinář Nešpor. I když nejdřív, a možná víc, jsem milovala přírodu, přesněji kameny a kamínky, tedy mineralogii. Nakonec zvítězily slovanské jazyky, ruština, čeština a také polština. Chtěla jsem studovat komparatistiku, tedy srovnávání slovanských jazyků. Tak tedy „mým“ třetím městem se stala Olomouc a její univerzita, aby tím čtvrtým, resp. pátým se staly Havířov a Ostrava. V Havířově nám nabídli byt a v Ostravě místo na tehdejší Pedagogické fakultě, teprve později to byla Pedagogická fakulta. Všechno se zdálo báječné, měla jsem už doktorát a čekala mne půlroční stáž ve Slovinsku u věhlasného akademika Bezlaje, jenže události roku 1968 vše zhatily. Vzali mi pas a brzy také možnost publikování. Dalších deset let jsem víc překládala, také třeba uzbecké a tádžické pohádky a jako odborná asistentka učila ruštinu. Po roce 1989 jsem se konečně dočkala toho, že jsem se mohla věnovat tomu, co jsem od mládí chtěla, tedy srovnávací frazeologii západních slovanských jazyků.

Který z těch jazyků je vám nejbližší?
Je to čeština, i když se přiznám, že současná pravidla pravopisu mi dávají zabrat tak, že si netroufám tvrdit, že svůj mateřský jazyk plně ovládám, ale to bych asi neměla přiznávat. Dnes se věnuji hlavně češtině, dále polštině, slovenštině a chystám se na horní a dolní lužickou srbštinu, protože se velmi bojím, že tyto jazyky naší dobu nepřežijí.

Jste autorkou více než šedesáti publikovaných prací z oboru, ale naši čtenáři většinou ví, že jste stála u zrodu Filozofické fakulty v Ostravě.

Pustila jsem se do tohoto projektu s obrovskou chutí na popud profesora Hubáčka. Společně s kolegou profesorem Dokoupilem jsme zpracovali projekt a už v roce 1991 byla fakulta akreditována a já se stala její první děkankou. Byla jsem zvolena vícekrát, v mezidobí jsem trochu „odpočívala“ tedy tak, že jsem víc psala a publikovala své práce a vloni jsem opět přijala, už po čtvrté, děkanskou funkci. Čekají mne ještě tři roky, v nichž bych chtěla hlavně dosáhnout zřízení dalších exkluzivních humanitních oborů. To proto, aby mladí raději studovali v Ostravě, kde pak zůstanou. Pokud studují jinde, ať už v Praze či Olomouci, utíkají tam a nám ti odborníci zde v regionu chybí a budou chybět.

Jeden z nově otevřených oborů vám vynesl i prestižní ocenění.

Velmi si považuji, že za mé úsilí o vybudování oboru "francouzský jazyk a literatura" na naší fakultě jsem dostala v roce 2005 od francouzské vlády titul rytíře Řádu akademických palem.

Co vás naopak trápí?

Asi nejvíc to, že jsme nemohli přijmout všechny dobré studenty, kteří se k nám hlásí, a kteří udělali přijímací zkoušky. Moci se bojím, co jim budu muset říci k nepodařenému startu do života.

Pojďme k příjemné části života, rodina, záliby...

Jsem po druhé vdaná, můj první muž byl známý sochař Kučera, s ním mám dceru, ta má také dceru a ta dcera má opět dceru a to je moje první pravnučka, pětiletá Anetka. Nedávno mne pobavila sdělením: "Babičko, na podzim budu mít asi bratříčka. Přijdeš se na něho podívat, pokud budeš na světě?" Druhý manžel je vlastně také kantor a teď si užívá Španělska. Pak bude našeho zvířecího kamaráda hlídat on a já pojedou do svého milovaného Řecka. Kdybych se ale podruhé narodila, tak bych chtěla žít nejlépe v Římě, nebo v Kapském Městě. Cestování je skvělá věc a ze světadílů mně chybí snad jen Austrálie, ale ta mne zatím neláká na rozdíl od Keni, kam by se chtěla podívat příští rok, protože tam se našly nejstarší stopy člověka.

A ještě musím připomenout jednu vaši zásluhu, tentokrát o seniory.

Určitě myslíte Univerzitu třetího věku. Rozjeli jsme ji v Ostravě po Praze a po Olomouci jako třetí v republice. Dnes už máme za sebou 8 cyklů a zájem je obrovský. Nestačí nám velikost žádná posluchárna a oborů je hodně.

Nabízí se k povídání ještě hodně témat, třeba co budete dělat až nebudete mít akademickou funkci, či jak se vám líbí Ostrava...

To první je jednoduché, budu psát to, co nestíhám jako děkanka. A Ostrava? Je to pro mne dnes nejkrásnější město, které bych neměnila ani s tím Římem. Jsem šťastná, že se mění k lepšímu, i když ještě všechno není takové jaké by mělo být, ale jsem optimistka, a věřím že se dočkám toho, že jako pravá penzistka budu sedět v pěkné kavárně u kávičky a číst si noviny, a ta kavárna nebude mexickou haciendou.

Paní děkanka mně vyprávěla roztomilou historku o tom, jak se na jedné z budov OU objevila pamětní deska kterémusi kolegovi. Vyděsila se, protože se domnívala, že kamarád umřel. Pak ji studenti oznámili, že spokojeně žije, jen oni dostali jiného přednášejícího a toho už nemají tak rádi jako toho prvního, a proto mu věnovali desku.

Paní děkance Mrháčové proto do budoucna přeji také takovou desku.

Děkuji za rozhovor. Pavla Pešatová

PŘEDSTAVUJEME KLUBY

V Sedlnicích, tam to žije

Když začínali, bylo jich dvanáct. Dnes má klub seniorů v Sedlnicích na Novojičínsku jednačtyřicet členů a příští rok oslaví deset let trvání. Scházejí se každý týden ve středu a to buď ve velmi pěkném a vkusném prostředí místního parku, nebo v zasedací místnosti na obecním úřadě.

To víte, že pár brblalů a šťouralů se vždycky najde,“ říká předsedkyně klubu Marie Olejáková, „ale dosud jsme se nakonec vždycky dokázali domluvit.“

Platí u nich pravidlo: kdo může, pomůže. Ať už se to týká různých brigád, údržby zeleně a kytek, nebo pořádání zábav a plesů. Populární je zde "Jiřinková zábava" na podzim, kdy kvetou jiřiny, ale i různé výlety a zájezdy. „Letos jsme byli v Tovačově na zámku, v hřebčinu Napajedla, na Floře Olomouc, v Rožnově a například i na výletě u Bartošovických rybníků,“ vzpomíná paní Olejáková. Na svých akcích se senioři nikdy nenudí – dokáží s sebou vzít kromě dobré nálady i domácí buchty a třeba hrnec zelňačky, stejně jako kolo

Marie Olejáková

šťěstí. A když potřebují na akci větší účast, umí se spojit se seniory z dalších vesnic. Ostatně družnost mají v sobě zakotvenou všichni sedlničtí. Když na jaře (poprvé v historii) volili osobnost obce, dali se předtím dohromady rybáři, sportovci, hasiči, včelaři, myslivci, střelci i důchodci a vyjádřili své tipy. Pak byly v Kulturním a informačním centru (KIC) Sněženka vyhlášeny výsledky za loňský rok. Nejvíce hlasů obdržel Štefan Rapčan, který vede místní rybáře i včelaře. Ale senioři také nepřišli zkrátka: Marie Olejáková převzala cenu pro nejlepší organizaci. „Pochopitelně je to ocenění všech členů našeho klubu,“ prohlašuje předsedkyně. „A všechny nás potěšilo, že ceny předával také zpěvák Bob Frídl, který navíc složil píseň o sedlnických sněženkách.“

Podle Josefa Odstrčilů z KIC vzešla iniciativa k vyhlášení osobnosti obce z klubů a sdružení v Sedlnicích. „Členové spolků vyvíjeli dobrou činnost, ale navzájem nespolupracovali, tak jsme si řekli, že to dáme dohromady.“ Ve funkci vedoucího KIC jej od září střídá Blanka Prušková, která uspěla ve výběrovém řízení obce.

Osobnost obce Sedlnice roku 2006, to je nápis na pamětním sousoší, které bylo součástí tak významného ocenění. ▲

Josef Odstrčil to však vítá, protože se mimo jiné stará o televizní studio, na které mu tím pádem zbude více času. V Sedlnicích to prostě žije. „Někdy až moc,“ dodává manžel předsedkyně klubu seniorů Antonín Oleják. „To je pořád samé telefonování, organizování a všechno možné, mnohdy manželka zapráhne i mě. Ale nemluvím jí do toho, vždyť je ve svém živlu...“

Jiří Muladi

Sedlničtí chlapi se legrace nebojí...

Paní Vlasta Vlachová vede seniorům kroniku

Pozvánka na bridž

V naší republice, potažmo v Ostravě hraje bridž asi málo lidí. Možná, že by jich bridž hrálo mnohem více, kdyby se o něm více vědělo. Ze zkušeností už víme, že není jednoduché bridžové laiky přesvědčit, že bridž není jen karetní hra, ale také zábava, která je v zahraničí vysoce ceněna a využívána. Svět si bridže váží dokonce tak vysoko, že byl přijat mezi olympijské sporty.

Bridž bývá označován jako královská karetní hra. Málokteré jiné slovo by také postavení bridže vyjádřilo přiléhavěji - doslova překročil kontinenty, spojil společenské třídy, překročil hranice států a stal se univerzální karetní zábavou celého světa.

Co je tedy na bridži zajímavé a zásadní? Především bridž hrají dvojice hráčů, které tvoří pár, a schopnost být si navzájem dobrými partnery je důležitým faktorem pro dobrou hru.

Další, podstatnější odlišností od ostatních karetních zábav je fakt, že správně hraný bridž redukuje náhodu na minimum a využívá tak i schopnosti hráčů, nikoliv jen to, jak dobré karty hráč dostává. Bridž vyžaduje naprosté soustředění, dobrou paměť, kombinační schopnosti, logické myšlení a umění ovládat se. Všechny tyto vlastnosti vám pomůže vytrénovat do vašeho osobního maxima.

Pro zájemce, kteří překonají počáteční kvantum informací se stane bridž opravdovou zábavou. Těm, kdo to dokáže, se velmi brzy stane hráčem, který této hře zcela propadne a kterého při pohledu na karty svrbí ruce.

Chcete-li to také zkusit, pak máte jedinečnou příležitost. Kroužek hráčů bridže se schází každé úterý od 14 hod. v klubovně Společnosti senior, Na Jízdárně 18, v Ostravě 1 (za krajským úřadem).

Sedm nových divů světa

Socha Krista Spasitele v Rio

V sobotu 7. července 2007, v sedm hodin a sedm minut, bylo vyhlášeno v hlavním městě Portugalska - Lisabonu nových sedm divů světa. Pořad byl vysílán do 170ti států světa a shlédlo jej prý přes miliardu a půl diváků. Mezi hosty byl i premiér Portugalska, José Sócrates, astronaut Neil Armstrong, Kofi Annan (bývalý předseda OSN) královna Rania z Jordánska, herečka Jennifer López a další.

Asi před rokem a půl, vyhlásila švýcarská nadace "New7Wonders" a její představitel Bernard Weber anketu o získání titulů sedmi nových divů světa. Jakýkoliv "kandidát" na tento titul musel být výtvořem člověka a musel být postaven do roku 2000.

Přestože Unesco Weberův nápad neschválilo, naopak, tvrdě ho odsoudilo, v anketě hlasovalo přes 100 miliónu lidí z celého světa. A tak v sobotu, v sedmi zemích se oslavovalo a v dalších, které měly své kandidáty, a které se do seznamu nedostaly se kritizovalo.

Do posledního kola, ale ne už do konečného seznamu se dostaly například: pařížská Eifelovka, turecká Svatá Sofie, španělská Alhambra, australská opera v Sydney a další.

Nakonec to vyhrály památky, které byly seřazeny náhodně, ne podle počtu hlasů:

- Velká čínská zeď (Čína)
- Skalní město v Petře (Údolí Aravá-Jordánsko)
- Socha Krista Spasitele (Rio de Janeiro- Brazílie)
- Machu Picchu (Peru)
- Chichen Itzá (Jukatánský poloostrov-Mexiko)
- Koloseum (Řím - Itálie)
- Tadž Mahal (Agra-Indie)

I když už se o všech nových divech světa hodně psalo, pojďme si je připomenout:

Čínská zeď

Měří skoro 7 000 km a táhne se napříč celou Čínou. Prý je viditelná i z vesmíru (o čemž se diskutuje). Byla postavena před více než 2000 lety za vlády císaře Čchína (nebo Qinga) a dochovaly se z ní jen nepatrné úseky. Dnešní Velká zeď je z doby dynastie Ming.

Skalní město v Petře

Staré skalní město je situováno na jihovýchodě Jordánska. Bývalo to hlavní město Nabatejského království a největšího rozkvětu se se mu dostalo za vlády Aretase III. (84-62 A.C..) Říká se, že nynější královská rodina žádala všechny obyvatele Jordánska, aby hlasovali pro Petru.

Čínská zeď

Tadž Mahal (Taj Mahal)

Koloseum

Socha Krista Spasitele v Rio

Je to symbol nejen Ria de Janeiro, ale i celé Brazílie. První kámen byl položen v roce 1922 a dokončena byla v roce 1931. Váží 1 145 tun a měří 38 m. Je postavena na hoře Corcovado ve výšce 710 m nad mořem.

Machu Picchu

Město, zvané "poklad Inků" je pokládáno za skvost předkolumbovské architektury. Bylo postaveno začátkem 15. století v peruánských Andách, ve výšce 2 400 m a na rozloze 32 592 ha. V dokumentech ze 16. století se píše, že Machu Picchu bylo sídlem prvního Inckého krále Inca Yupanqui. Dochovaly se nejen skoro celé domy, ale i hydraulický systém a plošiny, kde Inkové pěstovali všechno potřebné k obživě.

Chichen Itzá

Situováno na tzv. mayské Riviéře ve státu Yucatán bylo založeno před rokem 800 (A.C..) na území, kde se rozkládaly menší vesnice. Svého času bylo centrem celé mayské civilizace. Mayové zde postavili mnoho velkých chrámů (nejznámější je chrám - pyramida Kukulkana, obměna aztéckého boha Quetzalcoatl, opeřeného hada).

Koloseum

O římském Koloseu už toho bylo napsáno tolik, že jen připomeneme, že bylo postaveno v prvním století (D.C) císařem dynastie Flaviů. Většina travertinského mramoru, kterým bylo celé Koloseum obloženo, byla použita na různé římské stavby, například na palác Barberini. (Quod non fecerunt Barbari, fecerunt Barberini - co neudělali Barbaři, udělali Barberini).

Tadž Mahal (Taj Mahal)

Mauzoleum postavené mogulským vládcem Sahdžahánem na počest své manželky, která zemřela ve věku 36 let při porodu jejich čtrnáctého dítěte. Sadžahán strávil poslední měsíce svého života v domácím vězení, ke kterému ho přinutil jeden z jeho synů. Prý celou dobu, až do své smrti se díval z okna na mauzoleum a vzpomínal na svou mrtvou ženu.

Do letošního roku bylo sedm divů světa, ze kterých bylo možno opravdu vidět jenom dva, pyramidy v Egyptě a trosky chrámu bohyně Artemis v tureckém Efesu. Ty další už známe jenom z historie, obrázků, které se malovaly podle představ a fantasie.

Doly v centru města Ostravy

Důl Karolina

V letošním roce uplynulo 165 let od založení prvního dolu na území Moravské Ostravy - Dolu Karolina. Zvyšující se spotřeba černého uhlí a koksu při rozšiřování Rudolfovy hutě (Vítkovických železáren) způsobila, že Moravsko - ostravská uhelná společnost začala v roce 1842 hloubit poblíž hostince „U zeleného stromu“ (dnešního hotelu Palace) novou těžní jámu. Pro nedostatek finančního kapitálu vstoupil do tohoto podnikání průmyslník svobodný pan Šalomoun Mayer Rothschild a v roce 1843 rozestavěný důl odkoupil. Pojmenoval ho po své manželce Charolain na Důl Karolina.

Při hloubení těžní jámy nastaly vlivem nepříznivých geologických podmínek potíže a v roce 1854 došlo v jámě k výbuchu metanu. Postupně dosáhlo hloubení 7.patru s konečnou hloubkou 550,3 metrů. Větrání i pro Důl Šalomoun zajišťovala Jáma Antonín, která byla založena v roce 1846. Byla však umístěna nedaleko centra města na Antonínově náměstí, přesně před dnešním Národním divadlem moravskoslezským - Divadlem Antonína Dvořáka. Na nátlak obecního zastupitelstva byla Jáma Antonín v roce 1879 zasypána a větrání dolů Karolina a Šalomoun převedeno na novou výdušnou jámu vedle Domu umění.

Jáma Karolina produkovala kvalitní koksovatelné uhlí a proto majitel rozhodl, přes protesty zastupitelů města, postavit vedle dolu první koksovnu na ostravském území. Provoz této koksovny na dlouhá léta zhoršoval životní podmínky Ostravy.

Důl Karolina po celou dobu svého trvání měl pouze dřevěnou těžní věž. V roce 1895 byl začleněn pod správu Dolu Šalomoun. Těžní jáma byla zasypána v roce 1933 a veškerou činnost tohoto dolu převzal Důl Šalomoun.

Název území však zůstal a na místě bývalého dolu, úpravny, elektrárny a koksovny vznikne v budoucnu nové centrum města Ostravy.

Důl Šalomoun

Důl založil v r. 1844 Šalomoun Mayer Rothschild podle kterého dostal důl své jméno. Při hloubení jámy se naráželo na obtížné přírodní podmínky. Pro výskyt tekutých písků a metanu bylo hloubení v letech 1864-1871 několikrát přerušeno. Od r. 1871 bylo hloubení těžní jámy plynulé. Větrání dolů Karolina a Šalomoun zajišťovala větrní jáma Antonín, o které jsme se zmínili v předchozím článku o Dole Karolina.

V roce 1873 byla zahájena výstavba dělnické kolonie, která byla určena pro dělníky a techniky dolů Šalomoun a Karolina. Tato kolonie měla v roce 1900 celkem 70 domů.

Pravidelná těžba byla zahájena v roce 1879. Na nátlak zastupitelů města se však musela zrušit větrní jáma Antonín a větrání převést na novou větrní jámu u Dolu umění.

K velké rekonstrukci a modernizaci došlo v roce 1905. Těžní jáma byla prohloubena do konečné hloubky 780 metrů, těžní věž byla nahrazena ocelovou o výšce 36 metrů a do nové těžní budovy byl instalován elektrický těžní stroj s motorem 250 kW.

V době hospodářské krize v roce 1931 poklesl zájem o černé uhlí a těžba na Dole Šalomoun se zastavila. V tomto roce byl důl převeden pod správu Dolu Hlubina.

Těžba byla obnovena v roce 1939, kdy se zvýšila předválečná výroba.

Po ukončení II.světové války byl důl Šalomoun začleněn do n.p. OKD jako důlní závod převážně pro výuku hornických učňů. Za dobu svého trvání vytěžil důl 13,8 mil. tun kvalitního uhlí, které dodával převážně na Koksovnu Karolina.

Pro uvolnění prostranství pro stavbu Frýdlantských mostů a Ústředního autobusového nádraží byla v roce 1973 těžní jáma zasypána a ponechán byl pouze komínek pro pravidelný odběr vzorků plynu. Ocelová těžní věž byla odstřelena v listopadu 1974 za velkého zájmu ostravské veřejnosti.

Vítězslav Hettenberger

Frenštátské muzeum otevřeno

Po pěti letech se ve Frenštátě pod Radhoštěm obnovila činnost muzea, které bylo v roce 2002 uzavřeno. Na návštěvníky zde čeká celkem devět expozic v jednotlivých patrech muzea a dvě výstavní síně v přízemí pro krátkodobé výstavy.

Stálé expozice zahrnují historii města a regionu, národopis a lidový výtvarný projev, počátky organizované turistiky na Frenštátsku, tělovýchovy a lyžování i přírodní poměry. Vedle toho také tkalcovskou výrobu, pletářství a barvířství, vystěhovalectví z Frenštátska a kulturní tradice i přítomnost regionu. Slavnostní otevření muzea je součástí oslav 625. let výročí založení města Frenštátu pod Radhoštěm.

"Frenštátsko je významnou národopisnou oblastí se svébytným vývojem. Řada rodáků zdejšího kraje svým významem přesáhla hranice regionu a navíc je tento region kolébkou nejstarší turistické organizace v České republice - Pohorské jednoty Radhošť. Takové místo si určitě zaslouží své muzeum," řekl při slavnostním otevření hejtmán Evžen Tošenovský.

Provoz muzea v tomto městě a v takovém rozsahu ještě nebyl realizován. Řada muzejních předmětů byla darována muzeu občany Frenštátska. Do sbírek přispěli také krajané z USA a sponzoři (např. kopii sousoší Cyrila a Metoděje věnoval muzeu pivovar Radegast). Vzácností mezi exponáty jsou "zlaté" lyže Jiřího Rašky, historické materiály Pohorské jednoty Radhošť a speciální schodišťová výstava terčů. (di)

Šroťáčci v Kopřivnici

Výstava atraktivní jak pro dospělé, tak pro děti skončila 2. září v kopřivnické Šustalově vile. Rakouský výtvarník Otto Potsch zde vystavoval své šroťáčky, tedy většinou figurální díla vytvořená ze starého, nepotřebného železa. „Je to úžasný a inspirativní materiál. Kousky, které používám, prošly už rukama mnoha lidí a mají svého ducha,“ pochvaluje si netradiční materiál Potsch, který výstavu v Kopřivnici osobně zahajoval. Potsch je všestranným výtvarníkem, působí nejen jako sochař, ale věnuje se také broušení kamene a velmi známá je jeho výstava makrofotografií fosilií pravěkého hmyzu nazvaná V jantaru zakleto. Výstava byla pro umělce jedna z posledních tohoto druhu - podle jeho slov je totiž už starý, nemocný a rád by odpočíval.

Výstava Ostravského muzea

Umění v květinách aneb rostlinná symbolika ve výtvarném umění

16. 8. 30. 12. 2007

Symbolika květin provází lidi všech kultur a epoch. Obecně jsou květiny znamením krásy stvoření tohoto světa, symbolem probuzení života, ale pro svůj krátký život také pomíjivostí života.

Výstava si dává za úkol přiblížit symboliku v křesťanské ikonografii, kde právě květiny hrají významnou roli. Zvláště jsou zpracovány atributy mariánské a christologické symboliky, jako jsou např. lilie-symbol čistoty a cudnosti, granátové jablko - symbol plodnosti, hrách - symbol pnutí se vzhůru, ke Kristu, fialka - symbol pokory pro svoji nenápadnost a krásu, karafiát symbol panenství, vinná réva spojení s ukřižováním Krista, obilí-symbol šíření božího království atd..

Výstava rostlinné symboliky ve výtvarném umění je koncipována do třech navazujících částí spojenou časovým vývojem.

V úvodu jsou představeny ukázky knižní ilustrace s ornamentální kresbou, herbáře a medicínská literatura např. Krauterbuch doktora Loncera a Hieronyma Bocka, a ukázky botanické kresby bratří Josepha, Franze a Ferdinanda Bauerových, kteří spolupracovali s botanikem a lékařem Boccim, nejvýznamnější osobností řádu Milosrdných bratří.

Středověká mariánská a christologická symbolika květů je zastoupena jednak reprodukcemi mistrů italské renesance a jednak originálními díly pocházejícími ze sbírek partnerských muzeí. V této části jsou prezentovány rostlinné symboly např. lilie, orlíček, růže, obilí, vinná réva, hrách, fialka apod

Třetí část reprezentuje umění od 17. do 20. století. V 17. stol. nastupuje problematika květin aranžovaných do kytic, které mají vždy podtext memento mori (pamatuj na smrt!) autorů např.: Jan van Kessel, Isidoro Neri, Angermayer, Hirschely, Severy atd.) až po nedávnou minulost, tj. Herbert Böckl a Václav Špála.

Květinové motivy se objevují i na keramice a porcelánu. Tato část je doplněna o květinové aranžmá do váz pod odborným provedení Střední zahradnické školy v Ostravě Mariánských Horách.

Pro medvědy, hrochy a opice

Zoologická zahrada v Ostravě prochází změnami, jejichž cílem je zlepšit komfort zvířat i návštěvníků. "V rámci projektu Zoo Ostrava handicapovaným se snažíme zajistit znevýhodněným občanům pohodlný přístup k expozici a výhled na chovaná zvířata," uvedl ředitel zoo Petr Čolas.

Zpřístupněn byl amfiteátr a vyhlídka na nosorožce, úpravy také umožňují bezbariérový pohled do výběhu rysů i čínské zahrady, nebo příjezd k výběhu šimpanzů. Mezi priority zoo patří výstavba pavilonu evoluce a úpravy stávajícího pavilonu primátů. "Šimpanzi i ostatní větší druhy primátů jsou chováni v prostorově velmi stísněných podmínkách. Rádi bychom je přestěhovali do zrekonstruovaného pavilonu vodních ptáků," dodal P. Čolas.

Společného přírodního výběhu se dočkají také medvědi a hulmani posvátní. Bude v blízkosti expozice rysů a nových voliér sov, kde je velká část přirozeného lesního porostu. V prostorech původního medvědince budou umístěni noví obyvatelé zoo, tučňáci. "Stavební úpravy výběhu počítají s vybudováním pohledových míst, která umožní zvířata pozorovat i pod vodou. Chceme tak návštěvníkům zatraktivnit centrální část zahrady," řekl ředitel zoo.

Večery v Zoo

Sobotní večerní procházky v zoo s průvodcem pokračují pro velký zájem i v měsíci září!

Během procházek tak mohou návštěvníci pozorovat chování zvířat, které je právě navečer jiné než během dne – zejména zvířata soumrachná a noční bývají v tuto dobu daleko aktivnější. Po dvou letech, kdy se večerní prohlídky konaly z vláčku, tak mají letos návštěvníci možnost poznat život obyvatel zahrady po zavírací době opět trochu jinak.

Procházka umožní projít nejen místa, kam se vláček nedostane, ale také slyšet nejrůznější zvuky, ať už chovaných zvířat, tak i divoce žijících obyvatel areálu. Procházky se uskuteční **každou zářijovou sobotu**, od 19:00 hod. Délka procházky je asi 1,5 až 2 hod. Návštěvníci zaplatí cenu běžného vstupného, tedy 70 Kč dospělí a 50 Kč děti do 15 let, kteří musejí přijít pouze v doprovodu dospělé osoby.

Kapacita je omezená, proto zájemcům doporučujeme, aby si účast pojistili telefonicky na tel. 596 241 269.

IV. FESTIVAL

je,
lezké církve evangelické a.y..

Pěkný relaxační výlet do pohankového mlýna ve Frenštátě pod Radhoštěm zvolili ostravští senioři. Kdo chtěl, dostal na přivítanou hrst lámanky a ve stylovém prostředí mlýna se pak uskutečnila exkurze se zasvěceným výkladem.

Léčivá semena

Znáte obilninu z čeledi rdesnovitých? Jestli znáte pohanku, tak ano. A pokud ne, pak pohankový mlynář Zdeněk Šmajstrla (říkají mu také „pan otec“) vám o ní dokáže sdělit leccos zajímavého.

Pohankové nažky jsou na povrchu obaleny tvrdým tmavým oplodím (plevami) a k jejich oloupání se používá dvou technologických postupů: termický a mechanický. Při termickém se nažky napařují, až oplodí praskne a kroupa se snadno vyloupne. Vysoké teploty při sušení však ničí vitamíny, obsažené v pohankovém semenu, a umožňují vznik karcinogenních sloučenin. Ale proces mechanického loupání pohankových nažek zachovává původní chuťové vlastnosti pohanky, včetně vysoké dietetické hodnoty.

"Pohanka obsahuje vitaminy E a B1, B6, B12, což jsou látky důležité pro lidské buňky. Je také významným zdrojem rutinu, který čistí organismus," říká pan domácí, jenž představuje čtvrtou generaci mlynářů rodu Šmajstrlů. „V semenech pohanky také najdete draslík, fosfor, vápník, železo, měď, mangan a zinek.

Ale nejvíce je tato obilnina ceněna pro vysoký obsah bioflavonidu a rutinu, který působí léčivě na cévy v celém organismu. Pohankové výrobky ocení i lidé, kteří potřebují bezlepkovou dietu. V mouce, krupici ani v lámance není miligram lepku, proto mohou být dobrou náhradou klasických pšeničných produktů.“

▲ Široko daleko byste těžko hledali tak osobitého mlynáře, navíc hluboce zasvěceného do světa pohanky. „Znám 168 druhů,“ uvádí pan Šmajstrla. „Pro prostředí Beskyd se nejlépe hodí čeladská, tzv. pyra. Ale bohužel v našem kraji se pěstuje pohanka jen v malé míře. Musíme si ji do mlýna vozit z celé republiky i ze Slovenska. Přitom její léčivý význam je obrovský. Měl jsem tu na návštěvě například mnoho Japonců. Čína a Japonsko patří mezi největší spotřebitele pohanky... Proč si z toho naši lidé neberou příklad?

Víte, že na nemoci krevního oběhu zemře 170 osob denně? Z celkového počtu ročních úmrtí je asi 50 % zapříčiněno nemocí srdce a cév. A právě pohanka dokáže nejen cévní nemoci léčit, ona organismus i detoxikuje.“

Správně upravená pohanka má oříškovou až nasládlou chuť a světlejší barvu. Je důležité ji zbytečně nevařit. Ve své knížce „Pohanka ve mlýně a v kuchyni“ napsal Zdeněk Šmajstrla recepty na 151 způsobů, jak pohanku upravit. Kromě toho v ní však také poutavě vypráví o svých předcích mlynářích a mlynářském řemesle.

Ajak vůbec vznikl název pohanka? Když v roce 1241 odvrátil král Václav I vpád mongolských Tatarů do českých zemí, zůstaly po nich nejen pytle s uříznutými ušima nepřátel, ale také pytle se zrním, které bylo nazváno podle těch, kdo je přinesli - podle pohanů. (di)

Zapékaná pohanka s kyselým zelím

1/2 kg pohanky lámanky, sůl, 4 klobásy, 1kg kyselého zelí, sáček mražené zeleniny (kukuřice, hrášek, mrkev, cibule, květák), koření dle chuti, 2 střední cibule.

Uvařené klobásy nakrájíme na tenká kolečka. Na pánev dáme olej a jemně nakrájenou cibuli a osmahneme do sklovata. Přidáme zeleninu, trochu soli a koření. Lehce podusíme. Do skleněného pekáče střídavě klademe pohanku, na ni kolečka klobásy, zeleninu a zelí. Každou vrstvu pohanky jemně posolíme. Nakonec zalijeme 4 dcl vody a dáme do trouby zapéct asi na 3/4 hodiny.

Zlaté slunce

- pobytové zařízení lůžkového typu bylo slavnostně otevřeno 21. června 2007. Provozuje ho Agentura Slunce o.p.s. ve třech patrech samostatného bloku Hotelového domu Vista v Ostravě - Zábřehu.

Kapacita činí 136 klientů. Jsou zde zabezpečovány služby odlehčovací péče pro seniory a zdravotně znevýhodněné občany a to převážně po ukončení pobytu ve zdravotnických zařízeních nebo po dobu nepřítomnosti pečujících osob. 24hod denně mají klienti k dispozici komplexní služby, během kterých je jim poskytována nejen ošetrovatelská péče, ale i kladen důraz na individuální přístup a zachovávání jejich psychické vyrovnanosti a pohody. Ošetrovatelský personál navazuje na soběstačnost klientů a ve spolupráci s Agenturou domácí péče Hany Pajorové, která zde zajišťuje odborné zdravotnické úkony jejich dovednosti nadále rozvíjí, a to včetně nácviku jemné motoriky a postupné vertikalizace.

Úhrada za pobyt se řídí Zákonem o sociálních službách č. 108/2006 Sb. a je stanovena denní sazbou podle toho, zda je uživatel umístěn na jedno či dvoulůžkovém pokoji.

Paní Ivany Kovařikové, hlavní sestry zařízení jsme se zeptali, jak hodnotí první měsíce provozu:

„Přes počáteční provozní obtíže, spojené s fluktuací zaměstnanců se nám již podařilo vytvořit kvalitní tým pracovníků. Námi poskytované služby hodláme neustále rozšiřovat a zkvalitňovat v návaznosti na potřeby klientů včetně využívání možností pobytu venku.

Vzhledem k tomu, že se jedná o první zařízení sociálních služeb tohoto druhu v Ostravě potýkáme se doposud s řadou převážně administrativních problémů, vyplývajících z neinformovanosti institucí, organizací, lékařů, rodinných příslušníků i samotných uchazečů o služby. Uvědomujeme si však potřebnost tohoto druhu služeb a věříme, že postupem času budou i tyto nedostatky odstraněny.“

Zájemcům o služby, poskytované ve Zlatém slunci sdělí bližší informace pracovníci zařízení na tel. č.: 597 221 178 nebo 597 221 262.

Na klinice Cornea Lexum vracejí zrak bezbolestně

Šedý zákal vzniká většinou v souvislosti se stárnutím, ale jeho příčinou mohou být také dědičné dispozice, infekce, nebo úrazy oka. Neexistují na něj žádné léky, ani speciální brýle, jedinou možností, jak obnovit správnou funkci oka je operace.

Dříve se zkalená čočka v oku zmrazila, vytrhla a vidění pacienta se částečně řešilo silně dioptrickými brýlemi,“ říká primář kliniky Cornea Lexum MUDr. František Benda. „Dnes pacientovi znecitlivíme oko anestetickými kapkami, na rozhraní duhovky a bělma uděláme asi dvoumilimetrový řez, abychom následně vadnou čočku se rozrušili a vysáli. Poté vložíme do oka měkkou čočku, která je zaostřena buď na blízko, nebo na dálku.“

S technikou malého řezu se začalo v roce 1969 v USA, u nás nastal její rozvoj v devadesátých letech. „Rána se nešíje,“ dodává primář. „Architektura řezu, je schodovitá a tunel se sám zevnitř uzavírá. Snižuje se tak riziko operačních i pooperačních komplikací a obnova vidění u pacienta je velmi rychlá.“

Operace probíhají ambulantně, po pečlivém předoperačním vyšetření a výpočtech. A jak se primář Benda techniku tak titěrného řezu naučil? „Pochopitelně se nedívám na ruce, ale na obrazovku, což pro mne byl z hlediska koordinace pohybů zpočátku poněkud zvláštní pocit, ale mozek si zvykne. Jako zkušební materiál jsem pak používal prasečí oči z jatek.“

Zájem o operace šedého zákalu neustále roste (svůj podíl má na tom i stárnutí populace). Oční klinika Cornea Lexum, jako největší pracoviště v Moravskoslezském kraji zaměřené na tyto operace, má na své výkony smlouvu s Všeobecnou zdravotní pojišťovnou, ZP Metal Aliance, Oborovou zdravotní pojišťovnou a Revírní bratrskou pokladnou.

Ačkoli odstranění šedého zákalu na jednom oku stojí dvacet až pětadvacet tisíc korun, klienti zmíněných pojišťoven neplatí nic.

Menka Kostovská z Krnova (rodačka z egejské Makedonie) se stala pacientkou oční kliniky Cornea Lexum ve Stonavě s pořadovým číslem 5000.

„Když jsem byla na operaci pravého oka,

trochu jsem se bála, snad z nějakého pudu sebezáchovy,“ říká s úsměvem pětadesátiletá Menka Kostovská. „Ale druhé operace jsem se nebála vůbec a svým známým s šedým zákalem ji určitě doporučím. Už se těším, až budu zase moci číst, plést a pracovat na zahrádce.“

(di)

Kontaktujte nás na našem ostravském pracovišti:

Oční klinika Cornea Lexum, Masná ul. 3a

702 00 Moravská Ostrava

Tel.: 810 800 009, ostrava@lexum.cz,

<http://www.lexum.cz>

Umíme poradit! Můžete konzultovat všechny vaše problémy, týkající se pojistných smluv. Finanční poradce vám dokáže analyzovat všechny vaše smluvy sdělit, zda-li vaše uzavřené smlouvy jsou efektivní, zda-li některé pojištění neplatíte zbytečně.

PENZIJNÍ PŘIPOJIŠTĚNÍ - Víte že:

- na penzijní připojištění přispívá stát a to až 1800 Kč/ročně?
- lze z penzijního připojištění vyčerpat bez jakýchkoliv postihů až 50% naspořených peněz?
- existuje penzijní fond, kde můžete vkládat a vybírat mimořádné vklady?

STAVEBNÍ SPOŘENÍ - Víte že:

- můžete mít více smluv na stavební spoření?
- ještě můžete navýšit cílovou částku u starých smluv se zachováním státní podpory 25%?

MAJETKOVÉ POJIŠTĚNÍ

- Neplatíte některá rizika zbytečně - povodeň, záplava
- Víte kolik vám pojišťovna vyplatí v případě škody?
- Je vaše spoluúčast přiměřená?

INVESTICE - garantovaný úrok

Společnost senior, Na Jízdárně 18, Ostrava 1 (za Krajským úřadem), 1. patro, číslo dveří 34
Každou středu od 14 do 16 hod.

E-mail: pojisteni@seniortip.cz

tel.: 775 220 067; 775 220 068

Hypotéka na byt? 2 doklady stačí

Potřebujete jen potvrzení o příjmu a kupní smlouvu.
Výpis z katastru a ocenění bytu zajistíme zdarma.

2 dokumenty
stačí

Pobočka Ostrava, Nádražní 81, t 596 111 205, 596 111 217
Hypoteční kancelář Ostrava, Přívozská 3 (u Jiráskova nám.), t 596 117 745
Hypoteční kancelář Opava, Dolní nám. (OD Pasáž), t 553 791 932

info.os@hypotecnibanka.cz, www.hypotecnibanka.cz

Hypoteční banka

ZKRAŤTE SI CESTU DOMŮ

Chcete také inzerovat v SeniorTipu? Kontaktujte nás - tel. číslo 728 466 105

Cornea Lexum
oční klinika

www.katalogtip.cz
KATALOG

SvetHostingu.cz
www.svethostingu.cz

Náš časopis znají a čtou i za "Velkou louží"

V Torontu už skoro čtyřicet let žijí manželé Jiřina a Mirek Lojkáskovi. Dnes jsou oba seniory, zajímají se o všechno možné (samozřejmě také o své dvě dospělé děti i dospívající vnoučata), sportují, cestují. Jiřinka maluje a pro nás bude jistě zajímavé, že čtou náš časopis SeniorTip a navštěvují naše webové stránky stejného názvu. Dokonce Mirek čas od času na tyto webové stránky přispívá svými podněty. Letos byli opět v Česku a samozřejmě také v Ostravě, kde kdysi působili. Pochopitelně jsem toho využila ke krátkému rozhovoru.

Ale kde je vlastně váš domov?

Už jsme zapustili kořeny v Kanadě, vždyť tu žijeme větší polovinu života. Při tom jsme vlastně emigraci neplánovali a na cestu se nepřipravovali. Až události roku 1968 nás přinutily se zamyslet. Měli jsme na výběr, buď se k režimu dát a skončit někde hluboko, nebo to risknout. Váhali jsme, nikoho jsme v Kanadě neměli. Přesto jsme nasedli o vánocích do už prodaného auta a s taškou a jedním kufrem odjeli do Vídně „slavit“ Silvestra. Bylo nám třicet čtyři let a dětem osm a šest let.

Mluvíte i po čtyřiceti letech perfektně česky, do češtiny nevkládáte anglicky, což hojně dělají rodáci i jen po pár letech pobytu v cizině. Jak se uchovává rodný jazyk?

Měli byste slyšet jak mezi krajany mluvíme, hodně vkládáme anglická slova, která jsou pohodlnější a někdy i přesnější. Také stavba vět už asi není tak dobrá, ale v Česku se snažíme mluvit co nejspisovněji.

Mluví vaše děti případně vnuci ještě česky?

Obě děti se česky domluví, ale je to s přízvukem a často

schází nějaké to slovo. Naši Katce se přihodilo v Praze legrační přeřeknutí. Bratrance se jí ptali, kam by chtěla na oběd. Dcera si přeložila anglickou frázi „I am easy“ - „Nejsem vybíravá“ jako „Nejsem lehká“. A to byl důvod k smíchu příbuzných. Vnučata česky umí jen pár slov a s nimi tedy mluvíme anglicky.

Zúčastňujete se krajaňského života? Konají se tam, podobně jako třeba ve Švýcarsku krajaňské akce, třeba plesy?

Od dob tanečních u mistra Šumovského jsme moc netancovali, a tak i krajaňské plesy jsme vzdali. Naše děti ale cvičily v Sokole, a tak jsme na jejich akce ne sice často, ale přesto chodili, dokonce syn Mirek byl jistou dobu starostou Sokola. S našimi českými přáteli chodíváme do restaurace v Masaryk Town a nakupujeme občas u českého řezníka.

Vzpomeňte alespoň krátce na vaše začátky v Kanadě.

Měl jsem nějaké ponětí o anglické gramatice a chabou zásobu slov, a tak mne čekal půlroční kurz, který mi zkrátili na tři měsíce. Bydleli jsme v Kingstonu a ze spousty Čechů, kteří tam žili, jsme někteří byli přijati na univerzitu studovat „Master of Science“. Ta studia byla skvělá tím, že už v rámci školy jsme dělali pro profesora výzkum a byli za to placeni. Byli jsme chudí jako kostelní myši a dost zadlužení za letenky a školné, přesto na ty dva roky rádi vzpomínáme. V dubnu 1971 jsme se stěhovali do Toronta, najal jsem nákladák, naložil rodinu do kabiny a jeli jsme.

Už jsem pracoval ve svém stavařském oboru, a to nám umožnilo v r. 1975 koupit náš dům, samozřejmě na hypotéku.

Tu jsme splatili o dvanáct let později, přestože v některých letech byly úroky 19 %. Jiřinka, původně učitelka, to měla složitější. Její angličtina se zlepšila až po té, co měla kolem sebe jen anglicky mluvící lidi. Vystřídala řadu zaměstnání, uklízela, pracovala v továrně, v galerii a nakonec v bance. **Jak žijí v Kanadě senioři, tedy aspoň většina, které znáte. Také se nadává na výši důchodů, na služby, na to, že se pořád zdražuje?**

Výše důchodů je individuální. Záleží na každém jak se na stáří připraví. Kanada je hodně „sociální“ a pro ty nepořádné existuje jakási záchranná síť. V našem okruhu se důchodcům daří velmi dobře, spousta jich jezdí na zimu na Floridu. Tam je mají rádi, říkají jim „sněžní ptáci“.

Jak řeší kanadští senioři situaci, když už se nemohou starat o své domy?

Ještě jsme o tom nepřemýšleli, ale obvykle dům, na který senioři nestačí svými silami, prodají a koupí si byt nebo menší domek, kde mají zajištěny služby (třeba kosení trávy či úklid sněhu). Prodejem získají jakousi finanční injekci. Větší dům prodávají ve chvíli, když vyprazdňují hnízdo dětí. Také existují ve velmi široké nabídce domy seniorů od Floridy po Kanadu.

Do "Česka" jezdíte téměř každý rok. Na rozdíl od nás, kteří už moc změny nevnímáme, vy byste je vidět mohli.

Poprvé v roce 1989 nám bylo do pláče. Teď se radujeme z každé změny k lepšímu a díváme se těm, kteří to nevidí. Ostravu máme rádi, i když po letošku máme s ženou takový malý spor. Jednomu se líbí opravené Masarykovo náměstí a druhému ne. Stejně tak se „hádáme“ o podobu ostravské čtvrti - Poruby. Pořád se nám zdá trochu sedivá (bývalo to kdysi naše bydliště). Naše děti jsou pobýtem v Česku nadšeny, dokonce tady stanovaly.

Charakterizujte rozdíly mezi životem kanadského seniora a českého.

Nějak si myslíme, že víme, jak to pro české seniory začalo.

Nebudu to říkat, pustili by se do nás. Díváme se na vrstevníky a je nám často smutno. Bojí se třeba o střechu nad hlavou, protože se zvyšuje nájemné. To roste všude na světě. Například nám by státní penze nestačila ani na nájemné bytu, který jsme měli před koupí domu. K čemu je velký byt, když jsem zůstal sám, sama, nebo jen dva? Hlavně si ale myslíme, že českým seniorům chybí touha po životě, po jeho smysluplném užívání a také ta trocha samostatnosti a optimismu...

S manželi Lojkáskovými si povídala Pavla Pešatová

Abri-Flex

...vrátí Vám pocit svobody

**Výhodná
cena!**

- **ABRI FLEX** navlékací plenkové kalhotky
Plenkové kalhotky pro dospělé, vhodné pro střední i těžké případy inkontinence, především u chodících pacientů. Maximální komfort při používání. Není nutná následná fixace.

*odvedou vlhko a umožní
pokožce dýchat*

www.abena.cz

kód VZP	název velikost	sací schopnost v ml	cena balení	ks v balení	PLNĚ HRAZENÉ MNOŽSTVÍ NA		
					1 MĚSÍC bal./ ks	2 MĚSÍCE bal./ ks	3 MĚSÍCE bal./ ks
0088127	X-Small Plus	1 200	590,13	21	2/42	4/84	7/147
0088128	Small Plus	1 400	292,16	14	4/56	9/126	14/196
0088129	Medium Plus	1 500	304,13	14	4/56	9/126	13/182
0088130	Large Plus	1 500	361,49	14	3/42	7/98	11/154
0088136	Small Extra	2 000	318,43	14	4/56	8/112	13/182
0088137	Medium Extra	2 200	330,09	14	4/56	8/112	12/168
0088138	Large Extra	2 200	417,37	14	3/42	6/84	10/140

Improvizovaná ochrana dýchacích cest a povrchu těla

Téměř každou chvíli se ve sdělovacích prostředcích dovídáme o vzniku mimořádných událostí s únikem nebezpečných látek, při kterých dochází v důsledku pobytu v zamořeném prostoru nebo při potřebě tímto prostorem projít, k vážnému ohrožení zdraví i životů obyvatelstva. Jaké jsou tedy možnosti ochrany před těmito látkami?

Nejsou-li v dané chvíli k dispozici prostředky individuální ochrany (maska, ochranný oděv), je k bezprostřední ochraně před toxickými účinky nebezpečných látek nutné použít improvizované prostředky pro ochranu dýchacích cest a povrchu těla. Jako prostředky improvizované ochrany jsou vhodné veškeré oděvní součásti a jiné prostředky, dostupné v každé domácnosti, jako savé a

prodyšné tkaniny, sáčky z plastické hmoty, pitná voda, zaživací soda, kyselina nebo stolní ocet.

K ochraně hlavy použít čepici, šátek nebo šálu, přes které je vhodné převléci kapuci nebo igelitový sáček tak, aby vlasy byly zakryty a pokrývka chránila také čelo, uši a krk.

Největší pozornost je nutno věnovat ochraně obličeje a očí. Jedná se zde o kombinaci ochrany povrchu těla s ochranou dýchacích cest. Zvláštní pozornost je proto nutné věnovat ochraně úst a nosu, které jsou vstupní branou dýchacích cest. Nejvhodnějším způsobem je překrytí úst a nosu navlhčeným kusem flanelové látky, či froté ručníkem upevněným v zátylku šátkem či šálou. Pro případ úniku nebezpečné chemické látky kyselé povahy se doporučuje tkaninu namočit do roztoku připraveného z pitné vody a zaživací sody v poměru 2 polévkové lžíce na jeden litr vody, v případě úniku amoniaku použít roztok kyseliny citrónové, popřípadě kuchyňského octa v poměru 1 lžíce na 1 litr vody.

V nouzovém případě lze použít k navlhčení jen pitnou vodu, protože řada nebezpečných chemických látek je alespoň částečně rozpustná ve vodě.

K improvizované ochraně očí jsou nejvhodnějším prostředkem brýle uzavřeného typu (potápěčské, plavecké, lyžařské, motocyklové).

Obecně platí zásada, že každý druh oděvu poskytuje určitou míru ochrany, přičemž větší počet vrstev zvyšuje koeficient ochrany. Použité ochranné oděvy je nutné dostatečně utěsnit u krku, rukávů a nohavic. Ke všem oděvům je vhodné použít pláštěnku nebo plášť do deště. Velmi dobrým ochranným prostředkem rukou jsou pryžové rukavice. Ochranný účinek je tím větší, čím je materiál silnější. Pro ochranu nohou jsou nejvhodnější pryžové holínky a vysoké kožené boty.

Improvizovaná ochrana pro obyvatelstvo je určena především pro:

- překonání zamořeného prostoru;
- evakuaci obyvatelstva při úniku nebezpečné chemické látky.

Při použití improvizovaných prostředků ochrany dbejte těchto obecných zásad:

- celý povrch musí být zakryt, žádné místo nesmí zůstat nepokryté;
- všechny ochranné prostředky je nutno co nejlépe utěsnit;
- k dosažení vyšších ochranných účinků je nutno kombinovat více ochranných prostředků, nebo použít oděvu v několika vrstvách.

Při návratu ze zamořeného prostředí do bytu odložte v předstíni veškerý svrchní oděv do igelitového pytle a zavažte jej. Pokud je to možné, pečlivě se osprchujte, otřete se do sucha a oblékněte se do čistého oděvu.

Ing. Josef Brettschneider
HZS Moravskoslezského kraje

Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě Zoologická zahrada Ostrava

Sportovní a rekreační zařízení města Ostravy s.r.o.
Národní památkový ústav – Důl Michal
Ostravský informační servis – Vyhliďková věž Nové radnice - Magistrát města Ostravy, Společnost Senior o.s., TJ Baník Ostrava, TJ Mittal, Městská organizace svazu důchodců ČR

Vás srdečně zvou na IX. ročník
Pochodu nejen seniorů

v sobotu 15. září 2007

v areálu Zoologické zahrady Ostrava
od 9.00 hod. – vstup pro seniory zdarma (pouze s platným průkazem)

Zdatnější mohou dojít po nové turistické trase (žlutá značka) z Výstaviště Černá louka přes Most M. Sýkory dále směrem k Haldě Ema a do Zoo Ostrava.

Účastníci mohou využít v areálu Zoo služeb ZÚ Ostrava: určení optimální hmotnosti, měření krevního tlaku, stanovení rizika onem. kardiovaskulárního systému, osteoporózy, závislosti na nikotinu, informace o správném životním stylu, stravování v seniorském věku.

Účastníci obou akcí obdrží účastnický list, který umožňuje bezplatný vstup:

v pondělí 17. 9. 2007 na krytý bazén v Ostravě-Porubě (6,00 - 22,00 h.)

v pátek 21. 9. 2007 na prohlídku dolu Michal (v 9.00, 11.00, 13.00, 15.00 h.)

v sobotu 22. 9. 2007 na vyhlídkovou věž Nové radnice

Stop ! domácímu násilí

Pravidelně vás informujeme prostřednictvím vašeho časopisu o aktuálních tématech, týkajících se právě vás, seniorů.

Dnes bychom chtěli upozornit na velmi diskutované otázky kolem domácího násilí. Jistě víte, že ještě nedávno bylo domácí násilí v naší společnosti tabu.

Dnes díky médiím se o něm hovoří nahlas a to přispělo také k tomu, že v České republice nabyl účinnosti zákon Na ochranu proti domácímu násilí. Ten umožňuje např. policistům zasáhnout tak, aby dopad chování násilných osob na oběti domácího násilí byl co nejmenší. Musíme si ale uvědomit, že žádné ze složek pomáhajících občanům se nikdy nepodaří tento jev zcela eliminovat. Je na nás samotných, abychom si vytvořili podmínky k důstojnému životu. Když se však někdo z nás stane obětí domácího násilí, pomohou mu odborníci z organizací, které byly k tomuto účelu v Ostravě zřízeny.

Víme, kde je najdete :

Bílý kruh bezpečí a Dona linka budova domu kultury města Ostravy, ul. 28. října 124, Moravská Ostrava, tel. č.: 597 489 207

Poradna pro oběti násilí, týrání a zneužívání ELPIS - ul. 28. října 86, Moravská Ostrava, tel.č. : 596 615 935

Krizové centrum pro děti a rodinu ul. Veleslavínova 17, Moravská Ostrava, tel. č. 596 123 555

CO TO JE „DOMÁCÍ NÁSILÍ“ Otázka

Pojem domácí násilí v sobě zahrnuje všechny projevy fyzického, psychického a sexuálního násilí páchaného mezi jednotlivými členy rodiny, tedy mezi partnery, předky a potomky, případně mezi sourozenci. Jednání agresora se vyznačuje častým opakováním, které probíhá mnohdy dlouhodobě, a může jít o nepatrné přestupky až po závažné trestné činy.

Projevy domácího násilí :

- fyzické napadání, vyhrožování napadením
- sexuální zneužívání
- vydírání, nátlaková taktika
- nadávání, obviňování, pokořující poznámky či gesta
- dlouhodobé ponižování, nebo zastrašování
- donucená izolace od přátel a rodiny

Jak se zachovat při bezprostředním ohrožení :

Nejdůležitější je volit takové způsoby chování, abyste zabránili bezprostřednímu fyzickému násilí, například - odejít do jiné místnosti nebo ven, pokud je to možné, přivolat další členy rodiny nebo sousedy. Doporučujeme zbytečně neprovokovat.

Pokud si nevíte rady nebo jste v ohrožení zdraví a života, přivolejte okamžitě městskou policii nebo policii České republiky.

Stále častěji se dovídáme, že domácí násilí je páčáno také na starších občanech. Je třeba si uvědomit, že každý člověk má právo na důstojný život. Víme, že je pro vás velmi těžké se smířit s tím, že by vám mohli ublížit vaši blízcí, ať už se jedná o děti či vnoučata.

Starší lidé, kterým se to stalo, nám popsali své pocity. Vínou za chování svých potomků a vnoučat dávali sobě a cítili se odpovědní za jejich výchovu.

Starší paní z Ostravy Zábřehu oslovila strážnice z oddílu prevence a dohledu Městské policie Ostrava s tím, že je u ní v bytě trvale přihlášen její dospělý vnuk. Plačící žena se svěřila, že již několik let ji vnuk bere peníze z důchodu, zakazuje jí sledovat televizi, izoluje od okolí, vodí si známé do bytu a do noci ji znemožňuje odpočinek a spánek. Podařilo se nám ženu zavést k odborníkům z poradny pro domácí násilí, kde ji byla poskytnuta pomoc jak psychická tak sociální.

Víme, že jste svým dětem dali ze sebe to nejlepší, ale v určitém období jejich života může různými negativními vlivy na jejich osobnost dojít ke změně chování. Zato vy už odpovědnost nenesete. Stud za chování vlastních příbuzných v takové situaci však není na místě. Vždy je třeba se svěřit nějaké blízké osobě, která vidí situaci z nadsledu a dokáže poradit.

Chceme vás poprosit, abyste si všímali dění ve svém okolí, neboť oběti domácího násilí se může stát kdokoli a může jej zachránit vaše všímavost a pomoc. Někdy stačí jen zvednout telefon a přivolat pomoc. Nedovolme, aby lidská lhostejnost umožnila agresivním jedincům páchat zlo na jiných.

Oddíl prevence a dohledu Městské policie Ostrava

XI. gerontologické dny Ostrava

10.10.2007 - 12.10.2007

V letošním roce vstupuje celostátní kongres Gerontologické dny Ostrava do druhého desetiletí svého konání.

Metropole Moravskoslezského kraje se tak již po jedenácté stává zdravotně sociální péči o seniory. Svou pozornost tentokrát soustředí nejen na problematiku diabetu mellitus a komunikaci ve zdravotnictví a sociálních službách, ale i na výměnu zkušeností se změnou systému sociálních služeb.

V rámci doprovodného programu se koná dne **12. 10. od 10-17 hod** den otevřených dveří počítačové učebny pro seniory, kde je mimo jiné možnost vyzkoušet si surfování po internetu a informovat se o pořádaných kurzech. Učebna se nachází v přízemí domu kultury města Ostravy - naproti pokladen. Těšíme se na vaši návštěvu!

Jde o životy i kulturu prostředí

Říká se jim hřebíčky do rakve. Ale faktem je, že žádný kuřák se netrápí ani tím, jak si ničí cigaretami vlastní zdraví, ani tím, že pachem a kouřem obtěžuje své okolí. Aspoň částečné změny by v tomto směru měla přinést novela antikuřáckého zákona, kterou předložili poslanci Boris Šťastný (ODS), Olga Zubová (Strana zelených) a Jiří Carbol (KDU-ČSL). Právě poslance za kraj Moravskoslezský Jiřího Carbola jsme požádali o rozhovor na dané téma:

Co bylo hlavním impulzem pro takovou iniciativu?

„Hlavní bylo pokračovat v tažení na ochranu nekuřáků a především dětí, před následky pasivního kouření. Jde nám také o posílení prevence, protože mnohdy začínají děti kouřit už ve věku kolem deseti let.“

Jste zástupci tří různých politických stran jakým způsobem jste se dali dohromady?

„Pan poslanec Šťastný přišel s návrhem této novely a já spolu s kolegyní Zubovou jsme se připojili jako členové sněmovního zdravotního výboru.“

Máte zjištěno, jak velkou podporu má nyní novela antikuřáckého zákona v Dolní komoře?

„Zatím to vypadá dobře, zákon prošel prvním čtením a nebyl zamítnut, o což se pokoušeli někteří poslanci, hlavně kuřáci. Nyní máme čas na projednání ve výborech a také budeme hledat další podporu ke schválení.“

Jaké akce jste absolvovali v rámci lobbyingu?

„Všichni jsme se zapojili do kampaně na prosazení této novely, osobně jsem například vystupoval v pořadu Dobré ráno v České televizi.“

Co na to říkají přátelé a rodina?

„Většina lidí je pro omezení kouření ve veřejných prostorech, takže mám silný pocit, že prosazujeme dobrou věc.“

Kouřil jste někdy?

„Ano, byl jsem kuřákem a přestal jsem asi před sedmi lety. Nicméně my nebojujeme proti kuřákům, ale snažíme se zvýšit ochranu nekuřáků před důsledky kouření, a to hlavně zdravotními.“

Zástupci vlády označují vaši novelu za legislativně nekvalitní a prý očekávají výraznou rozpravu mezi poslanci. V čem jste ochotni ustoupit a v čem už ne?

„Všechny nedostatky předložené novely je možné odstranit v průběhu schvalovacího procesu, navíc si myslím, že jde spíše o hledání důvodů proč zákon nepřijmout. Jsou poslanci, kteří to chápou jako omezování osobní svobody, ovšem já spíše kladu důraz na ochranu lidského zdraví. Na naší straně je také odborná společnost, protože i vědecká rada České lékařské komory vyzvala vládu, aby tuto iniciativu podpořila. Podle lékařských údajů v ČR denně zemře na následky nemoci z kouření padesát až šedesát lidí. Čtete dobře: denně.“

Děkujeme za rozhovor. (di)

Moravskoslezská voda přešla do španělských rukou

V polovině loňského roku vstoupil na český vodárenský trh nový zahraniční operátor, španělská společnost **aqualia** gestíon integral del agua, S.A., která koupila téměř stoprocentní akciový podíl v Severomoravských vodovodech a kanalizacích Ostrava a.s.

A protože bez vody se neobejde nikdo z nás a její strategický význam při stále častějších výkyvech počasí vzrůstá i u nás, zeptali jsme se generálního ředitele SmVaK Ostrava a.s. Doc. Dr. Ing. Miroslava Kyncl, co tato situace znamená pro nás zákazníky a jaký vývoj očekává do budoucna.

„Každá taková změna samozřejmě přináší něco nového, ale týká se to zejména řídicí práce, nikoliv kvality služeb pro naše zákazníky. Výhodou je, že obě společnosti stavějí svou činnost na shodné základní filosofii - služby na vysoce profesionální úrovni s nejvyšší pozorností vůči potřebám zákazníků a zároveň s ohleduplným přístupem k tvorbě a ochraně životního prostředí v zájmu trvale udržitelného rozvoje. Základním pilířem naší činnosti jsou otevřené vztahy k veřejnosti založené na vzájemné důvěře, slušnosti a poctivosti. Jsme tedy naladěni na stejnou vlnu a to vzájemné přizpůsobování zjednodušuje.“

Z pohledu občanů je velmi důležité, kolik za dodanou a odvedenou vodu zaplatí. Vaše ceny se dlouhodobě vždy pohybovaly na spodní hranici republikového cenového průměru. Došlo v této oblasti k výrazným změnám, co chystáte v dalších letech?

„Od samého počátku **aqualia** deklarovala, že dosud uplatňovanou cenovou a investiční politiku zachová. A v tomto roce skutečně nedošlo k razantnímu zvyšování vodného a stočného, stále patříme ke společností s nejnižšími cenami. Chceme, aby cenová politika tak, jak je nastavena, pokračovala i do budoucna. Za velmi důležité považujeme také dodržení plánu investic- výše prostředků pro rok 2007 odpovídá dlouhodobému plánu vycházejícímu z potřeb obnovy a rozvoje SmVaK Ostrava a.s., které byly definovány dlouho před příchodem **aqualie**. Investice do výstavby nových a modernizací a údržby existujících zařízení porostou. Loni činily přibližně 461 milionů korun, což bylo o devět procent více než v předcházejícím roce. V roce 2009 by jejich objem už měl překročit půl miliardy korun. Pak by se investiční výdaje měly podle plánu až do roku 2015 ročně pohybovat mezi 480 až 500 miliony korun. Z toho je podle mého názoru zřejmé, že naši noví vlastníci mají zájem o dlouhodobé působení v ČR a vidí zde příležitosti k dalšímu růstu. Proto pečlivě sledujeme všechny příležitosti k rozšíření naší činnosti nejen u nás, ale i v dalších zemích střední a východní Evropy.“

Chtěl byste čtenářům v souvislosti s novou vlastnickou strukturou vaší společnosti sdělit ještě něco důležitého?

„Veřejnost již zaznamenala změnu označení našich budov, vozidel, všech písemností apod. Na dotazy klientů, ke kterým se tato informace ještě nedostala, bych chtěl vysvětlit, že od června letošního roku používáme novou grafickou značku, (logo). Je tvořena obdobně jako značky dalších podniků **aqualie** ve Španělsku i v dalších zemích, jednotlícím prvkem je symbolické znázornění křídla. Úkolem nového znaku je přispět k vytvoření obrazu moderní, mladé a dynamické společnosti, orientované na zákazníka, a posílit i vizuálně vzájemné vazby obou společností.“

Děkujeme za rozhovor. (hol)

aqualia

SmVaK
Severomoravské vodovody
a kanalizace Ostrava a.s.

Váš příběh

Pamětníci, vzpomínejte! - Vzpomínky, které si nosíme v hlavě, mají jednu nevýhodu, dokud je nenapišeme na papír nebo nevyprávíme, nemůže do nich nikdo nahlédnout. Je velká škoda odcházet-li do nekonečna s námi, aniž by zkušenosti, poučení, radost byly odevzdány jiným. V rubrice „Váš příběh“ se snažíme zabránit této ztrátě. Spolu s vámi chceme popisovat dějiny všedního dne obyčejných lidí od dětství, přes poznávání světa k podmínkám života a práce, až po překážky, které bylo potřeba překonávat. Těšíme se na obálky, označené heslem „Váš příběh“. Do jednoho „příběhu“ se teď s námi přeneste...

Když babičky propadnou počítači

Dávno, dávno již tomu, co babička Magdalena Novotná na Starém bělidle říkávala vnoučatům: „Není na světě člověk ten, aby zachoval se lidem všem.“ Babiččina vzácná slova pronášená s trpělivostí příznačnou pro laskavé a moudré babičky si dodnes zachovala svoji platnost.

Ovšem malý rozdíl tu přece jen je. Snaha, pronášet moudrá, laskavá a spravedlivá slova k rozjiveným vnoučatům hádajících se většinou o počítač, naráží na jejich nepochopení v podobě vět: „... teď jsem na řadě já, tak sklapni, jo? a vůbec, nevidíš, že nás babička vychovává?“ V takových okamžicích se laskavá slova moudré babičky míjí účinkem.

Ukázalo se, že pokud má být zachován klid a mír v domácnosti a pokud se členové rodiny nechtějí úplně připravit o nervy, bude nejrozumnější pořídit ještě jeden počítač.

I stalo se. Moudrá slova babičky Magdaleny o hospodyňce, která pro pírkou přes plot přeskočí, vzala za své. Postupem času se však zjistilo, že první počítač, patřící do generace zastaralých a pomalých computerů, nepostačuje již potřebám budoucího počítačového experta, za kterého se považuje starší vnoučko. Rodina tedy jednohlasně rozhodla, že počítač bude věnován babičce a dědovi v rámci zvyšování jejich gramotnosti.

Péči o zvyšování gramotnosti prarodičů již dříve předcházela starost a obavy potomků, abychom nedej bože, nezaspali vývoj v oblasti spojovací techniky. Jako vánoční dárek jsme jednou obdrželi zachovalé, dosud funkční mobily s bleskovou instruktaží, jak je používání snadné a jednoduché. Prostě brnkačka - prohlásil osmiletý vnouček. Děda s poukazem na to, že nemůže najít brýle, ponechal rychlokurs mobilové výuky na mně s tím, že ho později jistě ráda poučím. Důvěrně známá, průhledná taktika. Díky následným pokusům v roli babičky-samouky se mi podařilo protelefonovat téměř celý důchod. Získané zkušenosti a znalosti jsem velkoryse předala dědovi za slib, že nebude v koupelně rozvěšovat ponožky na trubky od topení a nenechávat vousy z holicího strojku v umyvadle.

Vpádem elektroniky do naší domácnosti nastaly změny. Potomci si uvědomili, že pojem babička už neznamená starou ženu, která na prahu smrti netouží po ničem jiném, než užít si zbytku života v péči o vnoučata. A také babiččin kapsář zel prázdnotou v důsledku plateb za internet, nebo pozdějšího zakoupení tiskárny.

Začátky průzkumu práce na počítači byly těžké. Mobil? Pche! brnkačka! Příručka „Pracujeme s programy Microsoft Office 97“ se ukázala být absolutně k ničemu.

Nápad, navštěvovat doporučené „Počítačové školičky pro důchodce“ mi připadal jako degradace stáří. Školička! Co si ti mladoši vůbec myslí? A tak jsem se v sedmdesáti letech, stala počítačovou babičkou samoučkou.

Jakýs takýs průnik do tajemství počítače mi přinesla osvědčená metoda na principu pokus - omyl. Kliknu sem, kliknu tam, uvidím co to udělá. Počítačová myš, navzdory mému odporu k její živé čeledi, se stala mojí nejlepší přítelkyní. Každý malý krůček v objevování toho, co všechno počítač umí, co nabízí, mě přiváděl v úžas, nadšení a bezmeznému obdivu k jeho tvůrcům a programátorům. Mezitím však pravidelný a poklidný chod domácnosti očiividně kolaboval. Děda se obklopol mlčením a horami sudoku. Já však jsem již byla beznadějně lapena do webové sítě.

Jednou jsem pokusně zadala jméno svého vnuka do kolony internetu. A ejhle! Na monitoru se objevila záhadná stránka s hrůzostrašnými kresbami s nápisem Dark Elf. Co je to proboha? Následujícím vysvětlením byla moje babičkovská moudrost ta tam. Dark Elf - strategické internetové fantasy on-line hry. Nepochopila jsem jediné slovo. Když jsem na stránce zaregistrovala jméno svého vnuka, ke svému zděšení jsem četla; „Recept na skuruta v kalíšku: Vezmeme středně velkého skuruta, nakopeme mu ledviny, stáhneme kůži, nezapomenem oškrábat chlupy a paty, uvaříme do měka a podáváme vydličkou v kalíšku.“

Obestřely mě mráčky. Tak tohle je můj milovaný vnouček! Skurut v kalíšku! A takový to býval hodný chlapec.

Ve snaze pochopit co to všechno znamená jsem zjistila, že se jedná o dětskou soutěž na kuchařské recepty z masa hobotů, skurutů, elfů a jiných mně naprosto neznámých masných výrobků. Recepty soutěžících dětí se hemžily nejen fantastickými kulinářskými nápady, ale ve velké většině i gramatickými chybami. No prosím, o těchto internetových aktivitách svých dětí, nemají rodiče ani potuchy.

Naštěstí existuje moudrá, laskavá babička, schopná eliminovat podobné hlouposti. Napsala jsem vnoučkovi mail: „Vážený účastníku strategických fantasy on line her. Vzhledem k tomu, že naše edice připravuje knižní vydání zajímavých receptů pod názvem „Elfí ekonomická kucharka“, zařadili jsme Váš vynikající recept na první stránku. Žádáme Vás zdvořile, zda můžete obohatit připravovanou knihu o další fantastické recepty. Rádi je uveřejníme. Upozorňujeme však, že v důsledku tíživé ekonomické situace nám chybí korektor gramatiky. Proto Vás žádáme, abyste věnoval velkou pozornost pravopisu, aby se neopakovaly hrubé chyby. Častěji se prosím podívejte na pravidla českého pravopisu a pravidelně si opakujte především vyjmenovaná slova. Je to učivo 3.ZŠ! S pozdravem: Učení je radost - Redakce Dark Elfu.“

Se zájmem jsem očekávala reakci. Nic. Žádná odpověď. Na moje pokusy o získání odpovědi mi počítač vracel sdělení, že adresát neexistuje, nebo je chyba v zadané emailové adrese. Později jsem se dozvěděla, že: „to byl pěkně blbej nápad dávat babičce počítač!“

Nicméně žádný počítač na světě mě nemůže připravit o lásku mých vnoučat. Takže to, co řekla Božena Němcová o své babičce platí i pro mě. Šťastná to žena!

Naše pozvánka

Tři významná setkání seniorů a zdravotně postižených připravila Koordináční rada v klubu Atlantik na ulici Čs. Legií č.7 v Ostravě.

26. září - s náměstkem hejtmána Moravskoslezského kraje Bc. Petrem Adamcem na téma "Kultura a senioři v kraji"

1. října - s Ing. Lianou Janáčkovou, starostkou Městského obvodu Mariánské Hory a senátorkou.

19. listopadu - s ředitelem Městské policie Ing. Janem Hulvou na téma "Bezpečnost a prevence kriminality v Ostravě"

Začátky besed jsou vždy v 15 hod. a velká část besedy bude věnována vašim dotazům a připomínkám..

Srdečně zve
Rada Koordináčního centra seniorů a zdravotně postižených v Ostravě

Zárubčáci

Říká se, že každý tvor, tedy i člověk se rád vracívá ke své rodné hroudě. Platí to v plné míře i o rodácích ze slezskoostravské čtvrti Zárubku, kteří byli svědkem jejího rozmachu při těžbě černého zlata - uhlí a také svědkem pozvolného zániku po ukončení těžby a dalších zásazích do infrastruktury.

Iniciativou zapálených patriotů, mnohdy dnes už nežijících se vytvořila skupina pamětníků starých časů, kteří se scházejí pravidelně každý měsíc (mimo prázdnin) na hřišti sousedních Kunčiček, kam se řada „zárubčáků“ (jak si říkají) přestěhovala.

A je stále si o čem povídat, nejen zavzpomínat na různé příhody z mládí, ale také ze současnosti. Je potěšitelné sledovat tyto seniory - dnes již prababičky a pradědečky, jak prožívají podzim svého života a odolávají duchu času, který je neúprosný ke každému z nás.

Mnozí se netají tím, že se každý měsíc těší na nové setkání, protože tam panuje vždy bezvadná a přátelská atmosféra zpestřená malým občerstvením a zpěvem při harmonice.

Vzpomenou se také kulatá výročí narození, případně i jmeniny. Bylo by hezké a potřebné, aby mezi ty „stávající rodáky“ našli cestu i ti mladší, a tak zachovali co nejdéle tuto krásnou tradici.

Ing. Miroslav Ler
Vratimov

Ilustrační foto

NAŠE POZVÁNKA

Dědečku, babičko nebojte se počítačů

Společnost senior, občanské sdružení organizuje v počítačové učebně v DK města Ostravy kurzy práce na PC a seznámení s internetem. Zapojte se také a rozvíjejte své tvůrčí schopnosti!

V nabídce jsou například kurzy: Word, Excel, PowerPoint, Internet a mnoho dalších.

Cena kurzu - (10 dvouhodin - 300 Kč)

Na možnost výuky se informujte na tel. číslech:

603 930 321, 606 411 643, 731 221 291

Navštivte také naše webové stránky:

www.seniortip.cz

Trénink paměti - kurz pro seniory

Mozek je součástí lidského těla. Jak slábne tělo, zhoršuje se i kvalita paměti. Člověk má však schopnost přijímat nové informace až do konce života.

Kurz je jedním z aktivizačních programů pro seniory a je zaměřen na procvičování paměti. Je cestou ke zvýšení sebevědomí. Není založen na memorování, cvičení není na čas, výsledky se nezveřejňují.

Místo konání - Kulturní zařízení Jízdárna, Ostrava 1.

Délka kurzu je 5 dvouhodin.

Účast zdarma, počet míst je omezen.

Přihlášky a informace o termínech konání na tel.:

732 321 161; 724 276 672

Senioři přijďte mezi nás

Pokud chcete být informováni o záležitostech prospěšných pro život seniorů a zdravotně postižených, přidejte se k nám. Schůzky koordináční rady se konají v KZ

Jízdárna (za krajským úřadem) a to každý měsíc.

Další schůzky jsou 19.9., 17.10. 14.11. a 12.12.2007

Ing. Lubomír Pásek, předseda Koordináční rady seniorů a zdravotně postižených (Tel.596 632 772)

Vydává Společnost senior, obč. sdruž., za přispění grantu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, Statutárního města Ostravy a Městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz.

Zodpovědný redaktor: Ing. Ludmila Holubová

Redakční rada: MUDr. Blanka Malá, Mgr. Pavla Pešatová,

Ing. Lubomír Pásek, MUDr. Hugo Příbyl, Ph.D,

Marie Kalinová, Ing. Jiří Muladi, Hana Juračáková

Registrační značka MK ČR E 14221

Adresa redakce: Společnost senior, Na Jízdárně 18, 702 00 Ostrava 1

IČO 265 95 982

Tel.: 728 466 105, 606 475 522

e-mail: info@seniortip.cz

www.seniortip.cz

Doléčování v Klokočově

Je známo, že nemoci nechodí po horách, ale po lidech. A zvláště po seniorech. Také mne postihly velké bolesti nohou a ve Fakultní nemocnici v Ostravě-Porubě jsem se podrobil operaci cév. Po krátkém pooperačním pobytu ve Fakultní nemocnici mi bylo sděleno, že se budu doléčovat v Léčebně dlouhodobě nemocných (LDN) v Klokočově. Rád bych čtenáře s tímto doléčovacím a rehabilitačním ústavem krátce seznámil.

Leží nedaleko Vítkova v oblasti Nížkého Jeseníku, asi 600 m nad mořem. Na třech podlažích je zde 48 pokojů, ve kterých je 160 lůžek. Každého upoutá nádherná jídelna, kam chodí k jídlu asi jedna třetina pacientů. Ostatní, kteří mají pohybové problémy se stravují na pokojích.

O pacienty, pod vedením primáře MUDr. Milana Stoličky, pečují lékaři, zdravotní sestry, rehabilitační pracovníci a další personál.

Pro rehabilitaci je k dispozici tělocvična pro individuální i skupinovou terapii. Dále vodoléčba, elektrooléčba, laserová terapie, léčba magnetem, plynové injekce, ergoterapie, inhalace a parafinové obklady. Toto vše umožňuje pacientům zmírnit nebo doléčit jejich neduhy.

Pro stravování je na jídelničku 15 druhů dietních jídel. Jídlo je velice kvalitní a chutně upraveno.

Budovu postavila v roce 1929 Revírní bratrská pokladna jako Masarykův domov hornických dětí. Projekt vypracoval ing. Bohuslav Krýsa a náklady na stavbu a vybavení činily 14 milionů korun. Hospodářská budova, která je součástí LDN stojí na místě bývalého zámku rodiny Weishuhn z Opavy. Do roku 1939 se zde zotavovaly děti a mládež horníků, kteří byli pojištěni u Revírní bratrské pokladny. Během okupace se zde rekreovala německá mládež a po roce 1945 tu byly umístěny děti řeckých uprchlíků. V šedesátých letech minulého století sloužil objekt jako zotavovna horníků a od sedmdesátých let je to LDN.

V budově je nádherná jídelna s proskleným stropem, které vévodí bronzová socha horníka v nadživotní velikosti. Socha je zde od roku 1930, její autor není znám.

Objekt je obklopen nádherným parkem s mnoha vzrostlými stromy.

Prožil jsem zde šest týdnů. Když mne dovezli, měl jsem potíže s chůzí i se dvěma francouzskými holemi. Během krátké doby, díky rehabilitačnímu cvičení, dalším procedurám a lékařské péči jsem zanedlouho začal chodit a při ukončení pobytu jsem mohl obě hole odložit.

Rád bych poděkoval všem pracovníkům v LDN Klokočov za obětavou práci s pacienty, kteří jsou převážně senioři. Pokud některý z čtenářů by měl doporučení k doléčení nebo rehabilitaci v LDN Klokočov, ať se nebojí přijet, bude zde o něj výborně postaráno.

Vítězslav Hettenberger

A tak mne napadlo...

Žiji v tomto městě celý dlouhý život, přestože podle křestního listu jsem se narodila v Brně, dědeček gynekolog tam přiváděl na svět děti, tedy i svou první vnučku. Jsem ale Ostravačkou nebo Ostravankou (?), navíc tou, která bydlí s kratičkými výjimkami stále jen v samotném centru. V Moravské Ostravě tedy bydlím a docela ráda. Diskuse o jedné hnijské lipové aleji mně připadají malicherné v kontextu důležitějších městských problémů. Tu stromovou záležitost musí vyřešit odborníci a ne občané, pokud nejsou skutečnými dendrology. Ale do čeho bychom my občané měli mluvit, a to asi velmi důrazně, je to, o čem chci tady psát.

Pane primátore i vy pane starosto centrální části - je možná záslužné, že se snažíte centrum města oživit jarmarky, koncerty či estrádami. Jako bývalá moderátorka takových akcí bych měla být nadšena, býval to pro mne kšeft stát na náměstí či na Černé louce (byl tam amfiteátr) a konferovat jednou - Marii Rottrovou a jindy třeba módní přehlídku. Tenkrát těm organizátorům šlo o úplně něco jiného, než o oživení ocelového

srdce republiky, ale to všichni víme.

Jako seniorka si myslím, že jakékoliv město, ani žádná jeho část nebude atraktivnější díky estrádám, ale jen plnými domy místních obyvatel, kteří v něm spokojeně a dobře bydlí. Zatím jen chodím po městě a koukám. Třeba v nejhezčí části centra u Komenského parku vidím prvorepublikovou vilu obsazenou jakousi institucí pro další vzdělávání - asi kantorů. Proč jste tu vilu někomu dobře neprodali a získané peníze nevložili do chátrajícího činžáku a tamtéž posléze neumístili vzdělávání? A to prý se ruší školy! Tam by bylo místa! Proč se dívám už mnoho let na barák bývalých Vodovodů a kanalizací, který zeje prázdnotou, pokud nepočítám hejna holubů, která devastují dům. Hned vedle „Vodovodů“ je další dům, na první pohled celkem slušně vypadající. Leč při pohledu vzhůru je 1.patro prázdné, v druhém stará paní a někde vzadu romská rodina. Asi namítete, že dům je privátního majitele a ten si s ním může dělat co chce. No, jak kdy, a kde. V Kanadě by se musel majitel takového domu minimálně starat o to, aby byla v domě umytá okna aspoň jednou do roka, jinak by platil pokutu. Pochoduji dál, počítám prázdná okna a docházím na Hlavní třídu. Potěší mne nová knihovna s Arénou, naproti - kdysi vinárna, pak zaplivaná hospoda se změnila v příjemnou čínskou restauraci. Jenže vedle? Vybydlený dům, který musí někomu vydělávat, protože v přízemí jsou obchody.

A už jsem skoro na hlavním náměstí! Přes den tam v rohu straší pulty s trochou zeleniny, ale hlavně s levným zbožím. Pak jsem přes to úžasné náměstí šla v noci. Svítila jen ta podivná světla na krajích, střed náměstí byl ponořen do tmy, zázrak techniky a výtvarna - vodotrysky - netryskaly. Ten pultík na Floriána je pořád prázdný a v novinách jsem se dočetla, že o získání sochy jednalo město teprve tehdy, když už mělo být náměstí dávno opraveno. Jeden obchod s potravinami v obch. domě je málo. Neexistuje žádná cukrárna, která by fungovala o víkendech - s nostalgií vzpomínám na tu u Rokyty, u Hofmanů, u Kamenářů bylo jich jen v centru nejmíň pět. A ještě něco, v centru nenajdete skoro žádný luxusnější obchod s oděvy tak, jak je najdeme jinde ve velkých městech. Škoda, občas bych si ráda udělala radost s pěkným kouskem oblečení. Pěkné obchody, cukrárny, kavárny s kytkami můžeme vidět jen na Poštovní ulici.

P.P. Ostrava1

(příspěvky jsou redakčně kráceny)

Výjimečné muzejní zařízení pojaté jako „živý skanzen“ vzniklo v našem kraji v obci Kozlovice. Obec se nachází v těsném sousedství Hukvald. Oblast podhůří Beskyd, která zahrnuje také obce Štramberk a Kopřivnice, je vyhledávanou turistickou lokalitou. Není divu, setkává se zde nádherná beskydská příroda s možností navštívit kulturní i historické památky.

Budova nově zrekonstruovaného kozlovického Fojtství nabízí kromě expozice Obecné školy také pohled do života místních obyvatel, který byl ovlivněn valašskými tradicemi a lašským nářečím. Na Fojtství sídlil a úřadoval i valašský vojvodavrchní správce salaší. Od roku 1785 se zde určitou dobu nacházela první triviální škola. Nynější úprava byla slavnostně

otevřena v prosinci roku 2006. Základ muzejní expozice tvoří plně vybavená malotřídka z přelomu 19. - 20. stol. s originálními školními pomůckami, kabinet a skromný učitelský byt. Učebně vévodí stupínek a na něm katedra. Třída se neobešla bez

rákosky, poličky na křídlo a houbu, kružidla, didaktických obrazů a hudebního nástroje. V kabinetě jsou skříně

s názornými učebními pomůckami - například pro zeměpis, fyziku, chemii a biologii a stůl pro učitele. Na stěnách jsou plastické obrazy ptáků.

V zadním traktu Obecné školy a ve vstupní chodbě jsou instalovány vitríny s dobovými tisky z oblasti školství. Např. soubor literárních děl J. A. Komenského, slabikáře, různé učebnice a vysvědčení.

Stálá výstava je věnována i historii vztahu skladatele Leoše Janáčka k zdejšímu kraji. Součástí areálu je i stáj a šatlava s věznem.

Víte, že existuje v našem kraji spousta zajímavých míst, která stojí za to navštívit? Pomáháme vám je v našich typech přiblížit. Pokud nějaké takové místo znáte i vy - upozorněte nás na něj...

V půdních prostorách je expozice sakrálního umění se sbírkou historických plastik světců, domácích oltářů, soubory náboženských knih, děkovných maleb a dalších artefaktů.

Návštěvu Obecné školy lze spojit s prohlídkou nedalekého areálu Na mlýně. Tam se můžete dostat velmi stylově - místní kočárovou dopravou. V areálu vás

čeká obdivuhodný soubor lidových staveb se stálou expozicí dobových artefaktů, funkční mlýnské kolo, nebo dílna mistra kováře. K posezení zve venkovní altán u grilu s kapličkou sv. Floriána nebo stylová restaurace s výtečnou kuchyní! Ta nabízí krajové speciality i ušlechtilá vína z moravských vinic.

Obec Kozlovice se nachází na úpatí Beskyd na trase mezi Frydkem - Místkem a Frenštátem p.R. na hlavní autobusové trase Ostrava - Frýdek-Místek - Frenštát p.R. - Rožnov - Horní Bečva. Obcí neprochází železnice.